

KAJ DELODAJALCI NAPOVEDUJEJO ZA SLOVENSKI TRG DELA V DRUGI POLOVICI LETA 2014

REZULTATI ANKETE NAPOVEDNIK ZAPOSLOVANJA 2014/1

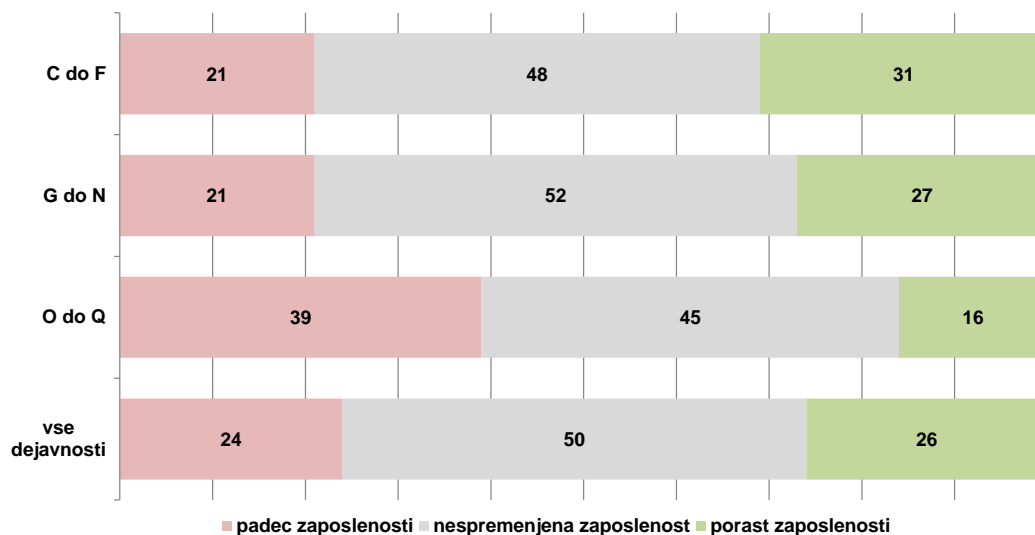
Nekaj podatkov o izvedbi statističnega raziskovanja Napovednik zaposlovanja

V maju in juniju 2014 je Zavod RS za zaposlovanje izvedel terensko fazo zbiranja podatkov med delodajalci, ki zaposlujejo 10 ali več delavcev. V anketiranje je bilo zajetih 8.814 podjetij, vprašalnik pa je vrnilo 4.992 podjetij, pri katerih je bilo zaposlenih nekaj več kot 400 tisoč oseb. Seznam izbranih poslovnih subjektov je Zavodu zagotovil Statistični urad RS. Pridobljeni podatki so bili uteženi po metodologiji Statističnega urada, tako da ustrezno predstavljajo populacijo, to je delodajalce, ki zaposlujejo 10 ali več delavcev.

Kakšne so napovedi delodajalcev za prihodnjih 6 mesecev ?

Skoraj 60 % podjetij in organizacij, ki so odgovorile na anketo Zavoda RS za zaposlovanje, za prihodnjih 6 mesecev napovedujejo, da se povpraševanje po njihovih izdelkih in storitvah ne bo bistveno spreminjalo, skoraj četrtna podjetij (24 %) pa pričakuje porast povpraševanja. Največ delodajalcev (50 %) tudi napoveduje, da se število njihovih zaposlenih ne bo spremenilo, 24 % delodajalcev napoveduje zmanjšanje, 26 % pa porast zaposlenosti.

Struktura delodajalcev glede na napovedano spremembo števila zaposlenih, v %

C do F: predelovalne dejavnosti; oskrba z elektriko, plinom in paro; oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja; gradbeništvo

G do N: trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil; promet in skladiščenje; gostinstvo; informacijske in komunikacijske dejavnosti; finančne in zavarovalniške dejavnosti; poslovanje z nepremičninami; strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti; druge raznovrstne poslovne dejavnosti

O do Q: dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti; izobraževanje; zdravstvo in socialno varstvo

Najbolj optimistični so delodajalci v dejavnostih od C (Predelovalne dejavnosti) do F (Gradbeništvo), saj porast zaposlenosti napoveduje 31 % delodajalcev, zmanjšanje pa 21 %. Tudi v tržnih storitvenih dejavnostih (G do N) več delodajalcev napoveduje porast zaposlenosti (27 %) kot zmanjšanje (21 %), v dejavnostih, ki so pretežno financirane iz javnih sredstev, pa je slika obrnjena, zmanjšanje zaposlenosti napoveduje 39 % delodajalcev, porast pa le 16 %.

Kljub temu, da več delodajalcev napoveduje porast zaposlenosti kot zmanjšanje, pa naj bi se zaposlenost do konca leta malenkostno zmanjšala, za 0,4 %. Bolj pozitivni glede zaposlenosti so majhni delodajalci, pri katerih je največja razlika med številom tistih, ki so napovedali zmanjšanje zaposlenosti in tistimi, ki načrtujejo porast zaposlenosti, v korist slednjih. Največjo rast zaposlenosti napovedujejo delodajalci iz drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti (dejavnost N), kamor se uvrščajo tudi agencije za zaposlovanje. To kaže, da bodo delodajalci v času nestabilnih gospodarskih razmer za dodatna naročila rajši najeli delavce, kot jih zaposlili sami. Med večjimi dejavnostmi namreč zmanjšanje zaposlenosti napovedujejo delodajalci iz predelovalnih dejavnosti ter dejavnosti trgovine nekoliko pa naj bi se zaposlenost povečala v dejavnosti gradbeništva.

Načrtovane zaposlitve

Poklici, za katere delodajalci načrtujejo največ zaposlovanja v prihodnjih 6 mesecih	Napovedane zaposlitve
Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, d. n.	425
Prodajalci	403
Varilci ipd.	365
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	362
Drugi delavci za preprosta dela, d. n.	287
Orodjarji ipd.	249
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki ipd. v uradih, hotelih in drugih ustanovah	202
Vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok	184
Tehniki za strojništvo ipd.	171
Zidarji ipd.	169
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	169
Inženirji strojništva ipd.	168
Ekonomisti	147
Kuharji	142
Strugarji ipd.	140

Podjetja bodo tako zaradi zaposlitev na nova delovna mesta, kot tudi zaradi običajne fluktuacije zaposlenih, **v naslednjih 6 mesecih potrebovala dobrih 13 tisoč novih delavcev, ki jih bodo ali zaposlila ali pa najela preko agencij.** Največ bodo iskali delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, načrtujejo pa še zaposlovanje prodajalcev, varilcev, voznikov, orodjarjev idr. Med njimi je znova veliko poklicev, ki so na slovenskem trgu dela že dlje časa deficitarni.

Poklici, za katere podjetja ne najdejo ustreznih kadrov

Vsak peti delodajalec se srečuje s težavami pri iskanju ustreznih delavcev. V spodnji tabeli so predstavljeni poklici, s katerimi so delodajalci imeli največ težav pri zaposlitvi ustreznih delavcev.

Poklici, kjer so imela podjetja najpogosteje težave pri iskanju ustreznih kadrov	Število delodajalcev s težavami
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	133
Varilci ipd.	126
Kuharji	89
Strugarji ipd.	84
Orodjarji ipd.	82
Inženirji strojništva ipd.	81
Natakarji	66
Zidarji ipd.	58
Komercialni zastopniki za prodajo ipd.	51
Upravljalci strojev za zemeljska dela ipd.	43
Mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev	41
Razvijalci programske opreme	41
Tehniki za strojništvo ipd.	40
Strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje oseb s posebnimi potrebami	33
Zdravniki specialisti (razen splošne medicine)	30

Kaj podjetja iščejo pri delavcih ?

Podjetja so navedla tudi ključne kompetence, znanja in lastnosti, ki jih iščejo pri delavcih za opravljanje posameznih poklicev. Kljub raznolikosti delovnih nalog znotraj različnih poklicev, so bila podjetja presenetljivo enotna: **ustrezna izobrazba, znanje, delovne izkušnje, znanje jezikov**. Med lastnostmi so delodajalci prevladujoče izpostavili **samoiniciativnost, motivacijo, odgovornost in pripravljenost za delo**.

Kaj delodajalci naredijo v primeru pomanjkanja ustreznih delavcev?

Dobra petina podjetij, ki je poročala o težavah pri iskanju delavcev, je najpogosteje (skoraj dve tretjini izmed njih) podaljšala čas iskanja ustreznih delavcev. Drugi najpogostejši način (29 %) je sprememba, omilitev ali širitev pogojev glede izobrazbe, izkušenj in drugih znanj za prijavo na delovno mesto. Nekatera podjetja, največ v panogah prometa, popravil strojev in mehanizacije ter kovinske industrije, iščejo delavce tudi v tujini (18 % podjetij). Višje plače ali druge bonitete podjetja ponudijo redko, o tem poroča le 4 % podjetij.

Kako pomanjkanje delavcev ustreznega profila vpliva na poslovanje?

Podjetja pomanjkanje ustreznih kadrov rešujejo predvsem z nadurami (43 % podjetij s težavami pri iskanju delavcev). Drugi najbolj pogost način je bilo usposabljanje že zaposlenih; tako je problem z zaposlovanjem rešila dobra četrtina podjetij, petina pa je dela predala zunanjemu izvajalcu (outsourcing). Najmanj pogosto (15 %) so delodajalci izbrali naslednje vplive na poslovanje (zavrnitev naročila, odložitev širitve, zmanjšanje proizvodnje).

O raziskovanju Napovednik zaposlovanja

Namen projekta Napovednik zaposlovanja je zagotoviti kratkoročne napovedi gibanj na trgu dela v državi.

V okviru projekta bo vzpostavljen sistem in metodologija anketiranja delodajalcev, ki bo na podlagi reprezentativnega vzorca omogočila kratkoročne napovedi gibanja zaposlenosti, zaposlovanja in težav delodajalcev pri iskanju ustreznih kandidatov za zaposlitev. Projekt bo tako prispeval k boljši informiranosti iskalcev zaposlitve in delodajalcev, boljšemu usklajevanju med ponudbo in povpraševanju na trgu dela ter s tem hitrejšemu prehodu brezposelnih oseb v zaposlitev.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 2. razvojne prioritete „Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih“, 2.1 prednostne usmeritve „Spodbujanje zaposljivosti iskalcev in neaktivnih“.

V maju in juniju 2014 je Zavod RS za zaposlovanje izvedel terensko fazo zbiranja podatkov. Vprašalnik (dostopen je na http://www.ess.gov.si/files/5837/nap_zap_2014.pdf) vsebuje vprašanja o poslovnih pričakovanjih, zaposlovanju ter težavah pri zaposlovanju. V anketiranje so bila zajeta podjetja, ki zaposlujejo 10 ali več delavcev, pri njih je bilo zaposlenih skoraj 569 tisoč oseb. Seznam izbranih poslovnih subjektov je Zavodu zagotovil Statistični urad RS. Od 8.814 podjetij, ki so bila povabljena k sodelovanju, je vprašalnik vrnilo 4.992 podjetij, pri katerih je bilo zaposlenih nekaj več kot 400 tisoč oseb. Pridobljeni podatki so bili uteženi po metodologiji Statističnega urada Republike Slovenije, tako da ustrezno predstavljajo populacijo, to je delodajalce z 10 ali več zaposlenimi.

»Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 2. razvojne prioritete »Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih«, 2.1. prednostne usmeritve »Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih«